

Школска 2015/2016. година

Окружно (градско) такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

III разред

Шифра: _____

1. Пажљиво прочитај следећи одломак из Коџићеве једночинке и одговори на захтев који следи.

„ – Онда сам им'о једну краву, добру, дебелу краву. Од уста сам своји' откид'о, па сам њој дав'о. Кажем вам, добра, дебела крава, али зијанђараста, да бог заклони! Прескочи ти преко плота и ограде куд занесе! Сатра ми сваке године лјетину. Дочу то некако славни суд. Ето ти једног дана оног шикуције што купи мирију и порез: 'Давиде, вели, дочу суд да те снашла биједа, па ме је посл'о да... Како би било да ми ту несрећну краву претеслимимо царевини, па нек се она тамо ш њом мучи и девера?' – ''Вала, велим ја, царевини, која се толико за ме брине! Води, брате, води одма!'’"

У наведеном одломку препознајеш елементе:

- а) сентиментализма;
- б) унутрашњег монолога;
- в) ироније;
- г) надреализма.

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. На основу наведених поетичких одлика и одређења препознај о ком је књижевнику реч. На линији напиши пуно име и презиме тог књижевника.

„родна коб“ елипса „тајанствени језик“

„херметичније поетско казивање“ лирски кругови „матерња мелодија“

(пуно име и презиме књижевника)

3. Прочитај следеће стихове и одговори на захтеве који следе тако што ћеш након сваке констатације заокружити слово испред тачног одговора.

„Ја сам се смејао у крви до колена,
и нисам питао: зашто?“

„ја ћу вам
душу своју ишчупану
изгазити,
тако да велика буде! –
и окрвављену, као заставу да дам.“

1. Дела из којих су наведени стихови припадају: а) романтизму, б) авангарди, в) симболизму.
2. У књижевноуметничким творевинама у којима се наведени стихови налазе уочава се:
а) тежња ка слободном стиху, б) једнак број стихова у свим строфама, в) једнак број слогова у свим стиховима.
3. Заједнички мотив наведених стихова је: а) плач, б) село, в) крв.

4.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи T, а поред нетачних H.</p> <p>a) Бојићева песма „Плава гробница” писана је у форми сонета. б) „Плава гробница” је објављена после Првог светског рата. в) У песми „Плава гробница” опевани простор је Јонско море. г) Бојићева „Плава гробница” поседује елементе фарсе.</p>			
5.	<p>На основу описа из књижевног дела препознај о ком је јунаку реч. На линији напиши властито име јунака.</p> <p>„На образима је имао mrке пеге доброћудног рака коже што га изазива одсјај сунца од тропског мора. Пеге су се спуштале дуж обе стране лица док су му руке носиле дубоке ожилјке од ужади којом је извлачио тешке рибе. Али ниједан од ових ожилјака није био свеж.”</p>			
6.	<p>Пажљиво прочитај наведене одломке из авангардних манифеста, па на линији напиши ком авангардном правцу (-изму) припадају.</p> <p>а) „Хоћемо да разоримо музеје, библиотеке, да се боримо против морализма, феминизма и свих кукавичлука који су опортунистички и имају за циљ корисност.”</p>			
7.	<p>(назив авангардног правца)</p> <p>б) „Набавите себи прибор за писање [...]. Пишите брзо [...]. Прва реченица доћи ће сама од себе, тим пре, што у свакој секунди постоји нека реченица туђа нашој свесној мисли која само тражи да се екстериоризира. Доста је тешко изјаснити се шта ће бити са следећом реченицом [...].”</p>			
8.	<p>(назив авангардног правца)</p> <p>На линији наведи наслов збирке из које су следећи цитати.</p> <p>„Чезнем да ти кажем најдубље речи које ти имам рећи; али се не усуђујем, страхујући да би ми се могла насмејати.”</p> <p>„Чезнем да ти кажем најверније речи који ти имам рећи; али се не усуђујем, страхујући да би могла посумњати у њих.”</p> <p>„Чезнем да седим немо поред тебе; али се не усуђујем, јер би ми иначе срце искочило на уста.”</p>			
	<p>(наслов збирке)</p> <p>Повежи линијама наслове програмских текстова са именима њихових аутора.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <i>Манифест експресионистичке школе</i> <i>Први манифест надреализма</i> <i>Објашњење „Суматре”</i> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> Милош Црњански Станислав Винавер Андре Бретон </td> </tr> </table>	<i>Манифест експресионистичке школе</i> <i>Први манифест надреализма</i> <i>Објашњење „Суматре”</i>	Милош Црњански Станислав Винавер Андре Бретон	
<i>Манифест експресионистичке школе</i> <i>Први манифест надреализма</i> <i>Објашњење „Суматре”</i>	Милош Црњански Станислав Винавер Андре Бретон			

15.	Пажљиво прочитај следећи одломак и одговори на захтеве који следе. „Јашући даље, размишљајући о расподели старешина и војника, које је све лично знао, он се потпуно успава. Ето, помисли, довољно је одселити се из једног места, па да све што остављаш буде као и да није било. И загледа се тада у далека бруда иза којих се сад помањало Сунце.” а) Подвуци у одломку сегмент који је дат из перспективе лица. б) О ком лицу је овде реч? _____ (име и презиме јунака)
16.	Која боја је заједничка мирисима у Бодлеровим „Везама” и ветру у Лоркиној „Романси месечарки”? На линији напиши назив боје. _____ (назив боје)
17.	На линије у одломку из Андрићевог романа <i>На Дрини ћуприја</i> на одговарајућа места и у одговарајућем облику допиши речи <i>Рзав</i> , <i>варош</i> , <i>касаба</i> , <i>ћуприја</i> како би се остварио потпуни смисао Андрићеве уметничке идеје. „Да би се јасно видела и потпуно разумела слика _____ и природа њеног односа према мосту, треба знати да у _____ постоји још једна _____, као што постоји још једна река. То је _____ и на њему дрвени мост.”
18.	Шта је социјална књижевност? Заокружи слово испред тачног одговора. а) Књижевност обесправљених социјалних слојева из којих потичу и ствараоци и публика. б) Књижевна дела настала деведесетих година XX века, која доприносе бОЉОЈ социјализацији младих и запостављених и обавезан су део њиховог образовања. в) Књижевна дела настала тридесетих година XX века и током Другог светског рата, са израженом актуелном друштвеном тематиком и ангажованим ставом.
19.	Допуни наведени књижевно-критички осврт пуним именом лица (онако како се јавља на почетку романа, на који се осврт односи). „Два господина у реденготу, с цилиндром на глави, бледи и угојени као расходовани глумци, воде _____ кроз ноћну таму у каменолом, где ће се извршити погубљење. Сасвим обичне фигуре, ниски, прости, изасланици пакла. [...] Пакао којем они припадају, то је савремена свакидашњица, бирократија...”
20.	На линијама испиши редом речи-уљезе из прве строфе песме „Суматра” и замени их одговарајућим речима у облику у ком се у оригиналном остварењу Милоша Црњанског налазе. „Сад смо безбрежни, лаки и мрежни. Помислимо: како су тихи, брежни врхови Килиманџара.” а) Уместо _____ треба _____. б) Уместо _____ треба _____. в) Уместо _____ треба _____.

Тест прегледао:

Број бодова: